

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ & ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

24 ΦΕΒ. 2012

Αθήνα, 24-2-2012

Αριθ. Πρωτ. : 4808

Ταχ. Δ/ση : Νίκης 5
Πλ. Συντάγματος
Ταχ. Κώδικας : 10180
Πληροφορίες : Θάλ. Παράσχη
Τηλέφωνο : 210 333 2061
Fax : 210 333 2097

ΠΡΟΣ : ✓ Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ: Βουλευτή :
κ. Φραγκίσκο Παρασύρη

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην Αναφορά του βουλευτή κ. Φραγκίσκου Παρασύρη.
ΣΧΕΤ: Αναφορά με αριθμ. πρωτ. 2137/30-1-2012

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού σας διαβιβάζουμε τα με αριθμ. πρωτ. 7592/ΓΔΔΟΠ 89/17-2-2012, και Β13-44/21-2-2012 έγγραφα της Γενικής Διεύθυνσης Διεθνούς Οικονομικής Πολιτικής και της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου μας.

Ο Υφυπουργός

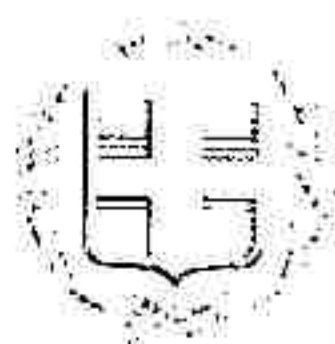
Θάνος Μωραΐτης

Εσωτερική Διανομή:
Γραφείο κ. Υφυπουργού
Γραφείο Κοιν/κού Ελέγχου

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΔΙΕΚ/ΣΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Γραφείο Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης

Αθήνα, 17-2-2012
Αρ.Πρ.: 7592 / ΓΔΔΟΠ 89

ΠΡΟΣ: Αυτοτελές Γραφείο
Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Ιδίου Υπουργείου

Ανέφορ
Θέμα: «~~Ερώτηση~~ με αρ. πρωτ. ΠΑΒ 2137 / 30-1-2012»

Ανέφορ
Σε απάντηση της ~~ερώτησης~~ με αριθμό ΠΑΒ 2137 / 30-1-2012 που κατατέθηκε στη Βουλή από τον Βουλευτή του ΠΑΣΟΚ κ. Φ. Παρασύρη, σχετικά με το από 19/1/12 δημοσίευμα της εφημερίδας Νέα Κρήτη με τίτλο «η μαφία του ελαιολάδου», σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1 Η Υπηρεσία της Διεύθυνσης Συντονισμού Εξαγωγικής Πολιτικής στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της για την υλοποίηση της εθνικής εξαγωγικής πολιτικής συντονίζει όλες τις επιμέρους πολιτικές σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία και τους εποπτευόμενους Φορείς υποστήριξης της εξαγωγικής δραστηριότητας.

Σύμφωνα με τη νέα εθνική στρατηγική για τις εξαγωγές έχει, μεταξύ άλλων, υιοθετηθεί η ελληνική ταυτότητα (Εθνικό brand), που πιστοποιεί την ταυτότητα και την αυθεντικότητα των ελληνικών προϊόντων στις διεθνείς αγορές.

Ο Ελληνικός Οργανισμός Εξωτερικού Εμπορίου - ΟΠΕ ΑΕ - ο οποίος εποπτεύεται από το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας (ΥΠΑΑΝ), ως φορέας προώθησης των ελληνικών προϊόντων στις αγορές του εξωτερικού προτρέπει τους παραγωγούς να επενδύουν στη δημιουργία επώνυμων τυποποιημένων και πιστοποιημένων προϊόντων.

Όσον αφορά στο ελαιολάδο όλες οι δράσεις του εν λόγω Οργανισμού, όπως συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις, διοργάνωση επιχειρηματικών αποστολών, συντονισμός και υλοποίηση κοινοτικών προγραμμάτων προώθησης τροφίμων-ποτών κλπ, έχουν ως αποκλειστικό στόχο την προώθηση επώνυμου ποιοτικού τυποποιημένου προϊόντος.

Συγκεκριμένα, τα κοινοτικά προγράμματα προώθησης ελληνικού τυποποιημένου ελαιολάδου, αλλά και όλες οι προαναφερόμενες δράσεις, σε συνεργασία με το Σύνδεσμο ΣΕΒΙΤΕΛ έχουν ως αποτέλεσμα την ολοένα και μεγαλύτερη προώθηση του επώνυμου τυποποιημένου προϊόντος καθώς και την είσοδό του σε μεγάλες αλυσίδες σούπερ μάρκετ του εξωτερικού.

Είναι αυτονόητο ότι μόνο με αυτόν τον τρόπο οικοδομούν στο δικό τους brand name και θα καρπωθούν την υπεραξία του προϊόντος τους.

2. στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της Διεύθυνσης Διεθνών Οικονομικών Εξελίξεων & Συνεργασίας σας ενημερώνουμε, ότι:

Την περίοδο 2005 – 2010, οι εξαγωγές ελαιόλαδου της ελληνικής οικονομίας στις διεθνείς αγορές υποχώρησαν σημαντικά, όσο και το μερίδιο συμμετοχής τους στο σύνολο των εξαγωγών. Συγκεκριμένα, η μέση ετήσια μείωση των εξαγωγών ελαιολάδου την περίοδο αναφοράς ήταν 10,3%, ενώ το μερίδιο συμμετοχής αυτού του προϊόντος στο σύνολο των εξαγωγών της χώρας από 3,1% που ήταν το 2005 υποχώρησε στο 1,9% και 1,6% το 2008 και 2010 αντίστοιχα. Αποτέλεσμα αυτής της εξέλιξης οφείλεται στην υποχώρηση της αξίας του ελαιολάδου σε τιμές παραγωγού. Η αξία του ελαιολάδου σε τιμές παραγωγού ήταν 1.234,9 εκατ. ευρώ το 2005, ενώ το 2008 και το 2010 ήταν 803,1 και 668,4 εκατ. ευρώ αντίστοιχα **(πίνακας 1)**.

Οι κυριότεροι αγοραστές ελληνικού ελαιόλαδου τη τελευταία τριετία (2008 – 2010) ήταν η Ιταλία, η Γερμανία και η Βουλγαρία, ενώ η Ισπανία κατείχε την δεύτερη θέση ανάμεσα σε 81 αγοραστές (χώρες) την περίοδο 2005 – 2007.

Οι πρώτες τρεις χώρες αγοράζουν κατά μέσο όρο το 72,8% ετησίως των ελληνικών εξαγωγών ελαιολάδου, με την Ιταλία να καταναλώνει το μερίδιο του λέοντος **(πίνακας 1)**. Η εν λόγω εξέλιξη αποδεικνύει τη έλλειψη διαφορετικών αγορών (market diversification) για τις εξαγωγές ελληνικού ελαιολάδου¹. Η Ιταλία λόγω της αυξημένης απορρόφησης από έτος σε έτος ελληνικού ελαιολάδου, κατά κάποιο τρόπο ρυθμίζει τις τιμές του ελληνικού ελαιόλαδου στις διεθνείς αγορές σε χαμηλότερα επίπεδα από τα επιθυμητά που διέπει η ελληνική οικονομία. Αποτέλεσμα, το όφελος αυτής της διαφοράς να χάνεται ως έσοδο καθαρής συναλλαγής στις διεθνείς αγορές από την ελληνική οικονομία.

Η συνολική εγχώρια παραγωγή ελαιολάδου σε τόνους έχει ως εξής:

2005 - 2006	424.000
2006 - 2007	370.000
2007 - 2008	330.000
2008 - 2009	305.000
2009 - 2010	320.000

Πηγή: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

¹ Θα πρέπει να γίνουν μεγάλες προσπάθειες προώθησης ελληνικού ελαιολάδου στις αγορές, όπως στην Κίνα και στη Ρωσία, που έχουν τη δυνατότητα απορρόφησης μεγάλων ποσοτήτων του προϊόντος αυτού. Σύμφωνα με μελέτη του Γραφείου Εμπορικών και Οικονομικών Υποθέσεων της Ελληνικής Πρεσβείας στο Πεκίνο, ή Ελλάδα, που πρωτοεμφανιζόμενη σχετικά πρόσφατα στην αγορά της Κίνας, κατέχει την 3^η θέση στις εξαγωγές παρθένου ελαιολάδου σε ποσότητα, μετά την Ισπανία και την Ιταλία, αλλά σε χαμηλότερες τιμές από τις άλλες δύο.

Ο βαθμός εξαγωγιμότητας του ελαιολάδου την περίοδο 2005 – 2010 ήταν 38,4%. Αυτό σημαίνει ότι από το σύνολο της εγχώριας παραγωγής ελαιόλαδου το 38,4% έχει προορισμό τις διεθνείς αγορές, ενώ το υπόλοιπο 61,6% την εγχώρια αγορά. Εκτιμάται, ότι οι εξαγωγές ελαιολάδου θα αυξηθούν κατά 2,8% το 2011 σε σχέση με το 2010, εντούτοις το ίδιο δεν μπορούμε να πούμε και για την αξία του ελαιολάδου σε τιμές παραγωγού η οποία θα υποχωρήσει κατά 1,3%. Τέλος, το ελαιόλαδο έχει το μεγαλύτερο συγκριτικό πλεονέκτημα σε σύγκριση με τα άλλα εξαγόμενα προϊόντα της μονοψήφιας κατηγορίας της Τυποποιημένης Ταξινόμησης του Διεθνούς Εμπορίου (ΤΤΔΕ). Επίσης, είναι και το μόνο προϊόν μαζί με τις συναλλαγές αγαθών μη ταξινομημένες το οποίο εμφανίζει εμπορικό πλεόνασμα στις διεθνείς συναλλαγές του.

Ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης

Δρ Ν. Εξαδάκτυλος

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΔΙΕΚ/ΣΗΣ
Κ.Α.Α

ΛΑΡΕΝΤΖΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Εσωτερική Διανομή

- Δ/νη ΣΕΠ
- Δ/νη ΔΟΕΣ

Πίνακας 1

ΕΣΛΟΓΕΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ - ΛΑΔΙΑ ΚΑΙ ΛΗΘΕΙΟ ΣΤΑΘΕΡΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ ΑΚΑΤΕΡΓΑΣΤΑ (κατ. 42 της ΠΓΔΕ)														
σε εκατ. ευρώ	%Δ - μεταβολή έναντι προηγούμενης περιόδου													
		2005	2006	%Δ	2007	%Δ	2008	%Δ	2009	%Δ	2010	%Δ	2011*	Μέση τάση 2005-2010
A) Εξαγωγές ελαιολάδου		456,4												
Συμμετρή στο σύνολο των εξαγωγών		3,1%	2,8%		1,9%		1,9%		1,9%		1,6%		1,2%	-10,3%
		2005	2006		2007		2008		2009		2010		2011	2,2%
Οι τρεις πρώτες χώρες με τη μεγαλύτερη απορροφητικότητα ελληνικού ελαιολάδου		αξία	Μερ. συμ. (%)		αξία	Μερ. συμ. (%)	αξία	Μερ. συμ. (%)	αξία	Μερ. συμ. (%)	αξία	Μερ. συμ. (%)	αξία	Μερ. συμ. (%)
		375,6	82,30%		237,2	71,2%	219,6	66,1%	185,2	66,3%	182,0	68,6%	272,8	2,8%
	Χώρες	2005	2006		2007		2008		2009		2010		2011	72,8%
	Ιταλία		Ιταλία	74,9%	Ιταλία	62,0%	Ιταλία	54,6%	Ιταλία	55,5%	Ιταλία	51,2%	2011	
	Ισπανία		Ισπανία	5,0%	Ισπανία	5,0%	Γερμανία	6,1%	Γερμανία	6,3%	Βουλγαρία	9,5%		62,2%
Σύνολο	ΗΠΑ		ΗΠΑ	2,4%	Γερμανία	4,2%	Βουλγαρία	5,4%	Βουλγαρία	4,5%	Γερμανία	7,9%		
				82,3%		71,2%		66,1%		66,3%		68,6%		
	2005	2006	%Δ	2007	%Δ	2008	%Δ	2009	%Δ	2010	%Δ	2011		72,8%
σε εκατ. €														
B) Αξία ελαιολάδου σε τιμές παραγωγού ¹		1234,9			940,5	-26,0%	803,13	-14,6%	684,64	-14,8%	668,43	-2,4%	659,55	-1,3%
Εξαγωγές ελαιολάδου διά της συνολικής παραγωγικής εξίας (σε τιμές παραγωγού) (Α/Β)		37,0%	36,3%		35,4%		41,4%		40,8%		39,7%		38,7%	38,4%

* - Εκτιμήσεις. Η μέση τάση των εξαγωγών ελαιολάδου έχει υπολογιστεί με το γεωμετρικό μέσο όρο, ενώ οι υπόλοιπες τάσεις με το αριθμητικό μέσο όρο.
 † Δεν περιλαμβάνονται οι επιδοτήσεις προϊόντων

Πηγή: ΕΣΑ / Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Γενική Δ/ση διεθνούς Οικονομικής Πολιτικής, επεξεργασία των στοιχείων από τη Δ/ση Διεθνών Οικονομικών Εξελίξεων και Συνεργασίας.

Αναφορά - ελαιολάδου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Ανάπτυξης
Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας

Γ.Γ. ΕΜΠΟΡΙΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ. Δ/ση : Πλ. Κάνιγγος
Ταχ. Κώδικας : 101 81
Πληροφορίες : Κων/να Παπακώστα
ΤΗΛ. : 210 3837150
Email: gemporiou@gge.gr
FAX : 210 3837843

Αθήνα, 21/02/2012

Αριθ. Πρωτ.: Β13-44

ΠΡΟΣ :
Υπουργείο Ανάπτυξης,
Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας
Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Νίκης 5-7
ΑΘΗΝΑ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην Αναφορά του Βουλευτή κ. Φ. Παρασύρη.

Σχετ.: Αναφορά 2137/30-01-2012.

Απαντώντας στην παραπάνω Αναφορά, που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Φ. Παρασύρης, σχετικά με δημοσίευμα της εφημερίδας «Νέα Κρήτη» με τίτλο : **«Η "μαφία" του ελαιολάδου. Ιταλοί και Ισπανοί παίρνουν το Κρητικό και το αναμειγνύουν με δικά τους»** και κατά το μέρος που τα διαλαμβανόμενα σε αυτή εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Γ. Γ. Εμπορίου, σας γνωστοποιούμε τα ακόλουθα:

Ι. ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ο κλάδος παραγωγής ελαιολάδου είναι από τους πλέον δυναμικούς της Ελληνικής οικονομίας και ένας από τους ελάχιστους που σε περίοδο κρίσης διατηρεί τα μεγέθη του, ενώ διαθέτει και σημαντικές εξαγωγικές δυνατότητες.

Το ελαιόλαδο αποτελεί σημαντικό κομμάτι της ελληνικής οικονομίας καθώς καλύπτει το 11% της συνολικής αγροτικής παραγωγής στην Ελλάδα σε όρους αξίας (έναντι 2% στη Ευρώπη).

Η Ελλάδα είναι η τρίτη μεγαλύτερη παραγωγός ελαιολάδου, με παραγωγή της τάξης των 360.000 τόνων (13% της παγκόσμιας παραγωγής) μετά την Ισπανία (40%) και την Ιταλία (22%). Η οποία αντιστοιχεί σε αξία της τάξης των 800 εκατ. €, συνεισφέροντας έτσι το 0,3% του ΑΕΠ (έναντι 0,2% στην Ισπανία και 0,1% στην Ιταλία).

Η ελληνική παραγωγή έμεινε στάσιμη τις τελευταίες δύο δεκαετίες (περιορίζοντας το μερίδιό της στο 13% από 17%), σε αντίθεση με την ισπανική η οποία διπλασιάστηκε φτάνοντας τους 1,3 εκατ. τόνους (αυξάνοντας το μερίδιό της σε 40% από 33%), ενώ αντίστοιχη με της Ελλάδας είναι η περίπτωση της Ιταλίας (22% μερίδιο από 25%).

Παράλληλα η Ελλάδα υπερέχει σε όρους ποιότητας (το 75% της ελληνικής παραγωγής είναι εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο, έναντι 45% της ιταλικής και 30% της ισπανικής).

Αξίζει να αναφερθεί ότι μόνο το 20% της παραγωγής φτάνει στο στάδιο της τυποποίησης, με το αντίστοιχο ποσοστό να είναι της τάξης 50% στην Ισπανία και 75% στην Ιταλία.

II. ΕΞΑΓΩΓΕΣ

Οι ελληνικές εξαγωγές ελαιολάδου μειώνονται την τελευταία δεκαετία τόσο σε όγκο όσο και σε ποσοστό επί της παραγωγής (31% από 41%). Αντίθετα οι ανταγωνίστριες χώρες αυξάνουν την εξωστρέφεια τους στο ίδιο διάστημα, που φτάνει το 51% της παραγωγής της Ισπανίας (από 39%) και το 56% της παραγωγής της Ιταλίας (από 35%). Σημειώνεται ότι το ποσοστό της Ιταλίας στηρίζεται σημαντικά από εισαγωγές χύμα ελαιολάδου από την Ελλάδα και την Ισπανία. Συγκεκριμένα τα 2/3 των ελληνικών εξαγωγών καθώς και το 40% των ισπανικών εξαγωγών κατευθύνονται στη Ιταλία, η οποία εκμεταλλεύεται το διεθνές brand name και τα οργανωμένα δίκτυα προώθησης που έχει.

Είναι σημαντικό να τονίσουμε ότι η διεθνής ζήτηση αφορά σχεδόν εξολοκλήρου τυποποιημένο ελαιόλαδο, στο οποίο η Ελλάδα υστερεί τόσο σε όρους παραγωγής όσο και σε όρους εξαγωγών (20% της παραγωγής και 25% των εξαγωγών, σε σχέση με 75% και 97% της Ιταλίας και 50% και 55% της Ισπανία αντίστοιχα).

III. ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ

Όσον αφορά την εσωτερική ζήτηση, τα 2/3 της ελληνικής παραγωγής καταναλώνονται εγχώρια, καθώς η Ελλάδα πραγματοποιεί την μεγαλύτερη κατά κεφαλήν κατανάλωση ελαιολάδου διεθνώς (16 κιλά ετησίως ανά άτομο). Το πιο σημαντικό είναι ότι η κατανάλωση στην Ελλάδα γίνεται κατά κύριο λόγο σε χύμα μορφή (σε ποσοστό 75%), ενώ στην Ιταλία και την Ισπανία γίνεται κατά κύριο λόγο σε τυποποιημένη μορφή (το ποσοστό χύμα κατανάλωσης να είναι 1/3 στην Ιταλία και 1/2 στην Ισπανία).

IV. ΤΙΜΕΣ

Βασικός προσδιοριστικός παράγοντας της τιμής είναι η μεταβλητότητα της παραγωγής. Έτσι η τιμές παραγωγού σύμφωνα με στοιχεία του ΣΕΔΗΚ κυμαίνονται τον Ιανουάριο 2012 στα 1,9-2,2€/κιλό στην Ελλάδα, στην Ισπανία είναι στα 1,5-2€/κιλό και στην Ιταλία στα 2,2-4€/κιλό.

Σημειώνεται ότι η Ελλάδα και η Ισπανία εξάγουν στην Ιταλία σε τιμές κοντά στα 2€/κιλό η οποία στη συνέχεια εξάγει σε τιμές της τάξης των 3€/κιλό και καρπώνεται έτσι υπεραξία τουλάχιστον 1€/κιλό.

Στο επίπεδο των λιανικών πωλήσεων τυποποιημένου ελαιολάδου, το μεγαλύτερο μερίδιο διεθνώς πραγματοποιείται μέσω των αλυσίδων σουπερμάρκετ (άνω του 75% του συνόλου). Παράλληλα, τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί το μερίδιο ελαιολάδου ιδιωτικής ετικέτας (23% των ελληνικών πωλήσεων τυποποιημένου ελαιολάδου, έναντι 50% στην Ισπανία και 10% στην Ιταλία) το οποίο πωλείται σε πολύ χαμηλές τιμές εντείνοντας τον ανταγωνισμό για τις βιομηχανίες ελαιολάδου.

Σύμφωνα με στοιχεία του παρατηρητηρίου τιμών του Υπουργείου Ανάπτυξης, οι μέσες τιμές των επώνυμων προϊόντων κυμαίνεται στα 4-5,5€/λίτρο, ενώ της ιδιωτικής ετικέτας στα 3,2-4,8€/λίτρο.

V. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Μόνο το 20% της παραγωγής φτάνει στο στάδιο της τυποποίησης, με το αντίστοιχο ποσοστό να είναι της τάξης 50% στην Ισπανία και 75% στην Ιταλία.

Οι έλληνες παραγωγοί δεν κατάφεραν να εκμεταλλευτούν την διεθνή δυναμική του κλάδου κυρίως λόγω διαρθρωτικών προβλημάτων:

- Το κόστος ελαιοπαραγωγής στην Ελλάδα είναι υψηλό (0,65€/κιλό, έναντι 0,6€/κιλό στην Ιταλία και 0,55€/κιλό στην Ισπανία) λόγω ύπαρξης μικρών εκτάσεων παραγωγής και χαμηλής παραγωγικότητας εργασίας.

- Η πλειοψηφία των ελαιοτριβείων είναι μικρά και παλαιότερης τεχνολογίας σε σχέση με της Ισπανία με αποτέλεσμα να ανεβάζουν το κόστος (0,19€/κιλό έναντι 0,16€/κιλό στα νέας τεχνολογίας).
- Ο κατακερματισμός των συνεταιρισμών δυσχεραίνει τον έλεγχο ποιότητας και την προώθηση premium προϊόντων.
- Το μικρό μέγεθος των εταιρειών τυποποίησης δεν επιτρέπει την αποτελεσματική προώθηση αναγνωρίσιμων brands.

VI. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η ευνοϊκή διεθνής συγκυρία (αύξηση της διεθνούς ζήτησης, κυρίως λόγω της αυξημένης ζήτησης στις νέες αγορές κατά 19%) και η ποιοτική υπεροχή του ελληνικού ελαιόλαδου (εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο) μπορούν να οδηγήσουν σε ανάπτυξη του κλάδου μεσοπρόθεσμα. Για να υλοποιηθεί ωστόσο αυτή η δυνατότητα πρέπει να υλοποιηθούν διαρθρωτικές μεταβολές:

Περιορισμός του κόστους παραγωγής, κυρίως μέσω συγκέντρωσης σε όλα τα στάδια παραγωγής και εισαγωγή νέων τεχνολογιών.

Αύξηση του μεριδίου παραγωγής που τυποποιείται, κυρίως μέσω συγκέντρωσης στους κλάδους των ελαιοτριβείων και των συνεταιρισμών. Η συνεπακόλουθη μεγέθυνση των ελληνικών εταιρειών τυποποίησης θα επέτρεπε την κατάκτηση μεγαλύτερου μεριδίου στην διεθνή αγορά τυποποιημένου ελαιόλαδου.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, σας γνωρίζουμε ότι οι τιμές πώλησης στο σύνολο σχεδόν των τροφίμων και ποτών (συμπεριλαμβανομένου και του ελαιολάδου) διαμορφώνονται ελεύθερα, με βάση την προσφορά, ζήτηση και τους κανόνες του υγιούς ανταγωνισμού, σε όλα τα στάδια εμπορίας τους (βιομηχανία, βιοτεχνία, εισαγωγέας, χονδρέμπορος, λιανοπωλητής).

Τούτο σημαίνει ότι ο παραγωγός αγροτικών προϊόντων άρα και του ελαιόλαδου κατά τις συναλλαγές του, έχει τη δυνατότητα ελεύθερης διαπραγμάτευσης των τιμών πώλησης του είδους με στόχο την επίτευξη των πλέον συμφερουσών γι' αυτόν τιμών, χωρίς βέβαια να παραγνωρίζονται και οι εκάστοτε κρατούσες συνθήκες στην αγορά του είδους που πολλές φορές στα πλαίσια του υγιούς ανταγωνισμού εκ των πραγμάτων επηρεάζουν τις τιμές (π.χ. με χαμηλή προσφορά- υψηλή ζήτηση - άνοδος τιμών, με υψηλή προσφορά - χαμηλή ζήτηση - μείωση τιμών).

Το γεγονός ότι οι τιμές διαμορφώνονται ελεύθερα, δε σημαίνει ότι δεν υφίσταται μηχανισμός ελέγχου αυτών, αφού σε ισχύ ευρίσκεται το ισχυρό νομικό πλαίσιο του Ν. 3959/15-04-2011 (ΦΕΚ 93/Α/20-04-2011 «Περί προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού», που εφαρμόζεται από την αρμόδια Επιτροπή Ανταγωνισμού.

Οι ενδοκοινοτικές εμπορικές συναλλαγές μεταξύ κρατών-μελών της Ε.Ε. σε όλα τα προϊόντα συμπεριλαμβανομένου και του ελαιόλαδου, διενεργούνται ελεύθερα στα πλαίσια των ισχυουσών κοινοτικών κανονισμών.

Σε ισχύ ευρίσκεται το άρθρο 124 της Αγορανομικής Διάταξης 7/2009 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει όπου σύμφωνα με αυτό και στο πλαίσιο εφαρμογής της με αριθμό 275610/2003 Κ.Υ.Α των Υπουργών Οικονομίας Οικονομικών, Ανάπτυξης και Αγροτικής Ανάπτυξης-Τροφίμων « Συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή των άρθρων 2,3,5 και 6 του Κανονισμού ΕΚ 1019/02 της Επιτροπής της 13-06-2002 για τις προδιαγραφές εμπορίας του ελαιολάδου», ορίζονται μεταξύ των άλλων τα ακόλουθα :

α) Το ελαιόλαδο της κατωτέρω περίπτωσης (β) προσφέρεται στον καταναλωτή προσσκευασμένο σε συσκευασίες μεγίστης χωρητικότητας πέντε (5) λίτρων, ανεξάρτητα της ιδιότητας του πωλητή (συμπεριλαμβανομένου και του ελαιοπαραγωγού).

β) Στον καταναλωτή (μεμονωμένοι καταναλωτές, εστιατόρια, καντίνες, νοσοκομεία ή άλλες μαζικές εστιάσεις) προσφέρονται αποκλειστικά και μόνο τα βρώσιμα ελαιόλαδα των κατωτέρω κατηγοριών:

• **ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟ ΠΑΡΘΕΝΟ**, δηλαδή ελαιόλαδο ανωτέρας κατηγορίας, που παράγεται απευθείας από ελιές και μόνο με μηχανικές μεθόδους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

• ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ ΠΑΡΘΕΝΟ, δηλαδή ελαιόλαδο που παράγεται απευθείας από ελιές και μόνο με μηχανικές μεθόδους, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

• ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ, δηλαδή ελαιόλαδο που αποτελείται από εξευγενισμένα ελαιόλαδα και παρθένα ελαιόλαδα, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

γ) Επί όλων των τιμολογίων αγοραπωλησίας βρωσίμων ελαιολάδων, προοριζομένων για τον τελικό καταναλωτή, αναγράφεται πέραν των άλλων ενδείξεων και η παραπάνω κατηγορία του είδους, κατά περίπτωση.

δ) Το βρώσιμο πυρηνέλαιο, που αναφέρεται στην ανωτέρω Κ.Υ.Α, που προσφέρεται στον τελικό καταναλωτή (μεμονωμένοι καταναλωτές, εστιατόρια, νοσοκομεία, καντίνες και άλλες μαζικές εστιάσεις) προσυσκευασμένο σε συσκευασίες μεγίστης χωρητικότητας πέντε (5) λίτρων.

ε) Για τα συσκευασμένα ελαιόλαδα, που αναφέρονται παραπάνω, εφαρμόζονται υποχρεωτικά οι διατάξεις του άρθρου 3 «Υποχρεωτικές ενδείξεις» της ανωτέρω Κ.Υ.Α και ειδικότερα :

Στις συσκευασίες των ελαίων της παραγράφου 1 του άρθρου 2 της εν λόγω Κ.Υ.Α, αναγράφονται στην κύρια ετικέτα υποχρεωτικά τουλάχιστον οι παρακάτω ενδείξεις:

Α) Η ονομασία πώλησης του προϊόντος (εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο, παρθένο ελαιόλαδο, ελαιόλαδο, πυρηνέλαιο).

Β) Πληροφορίες για την κατηγορία του ελαιολάδου ή του πυρηνελαίου.

Γ) Η καθαρή ποσότητα του περιεχομένου ελαιολάδου ή πυρηνελαίου εκφραζόμενη σε μονάδες όγκου.

Δ) Το όνομα ή η εμπορική επωνυμία και η διεύθυνση του παρασκευαστή ή του συσκευαστή ή ενός πωλητή εγκατεστημένου στο εσωτερικό της Κοινότητας.

Ε) Η ημερομηνία της ελάχιστης διατηρησιμότητας του προϊόντος.

ΣΤ) Ο αριθμός παρτίδας.

Ζ) Οι συνθήκες διατήρησης του προϊόντος.

στ) Οι συσκευασίες των παραπάνω ελαιολάδων και πυρηνελαίων υποχρεωτικά είναι εφοδιασμένες με σύστημα ανοίγματος που καταστρέφεται μετά την πρώτη χρήση.

Επίσης σε ισχύ ευρίσκεται η με αριθμό 317384/2008 Κ.Υ.Α των Υπουργών Οικονομίας, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Αγροτικής Ανάπτυξης-Τροφίμων όπου σύμφωνα με αυτήν στις συσκευασίες ή στις ετικέτες των συσκευασιών των «εξαιρετικά παρθένων» και «παρθένων» ελαιολάδων, πρέπει να αναγράφονται τα κράτη μέλη ή οι τρίτες χώρες που συγκομίστηκε ο ελαιόκαρπος και τα κράτη μέλη ή οι τρίτες χώρες που παρήχθη το ελαιόλαδο.

Στις συσκευασίες ή στις ετικέτες των συσκευασιών θα πρέπει να αναγράφεται: «εξαιρετικό παρθένο» ή «παρθένο ελαιόλαδο» που παρήχθη (αναφορά στα κράτη μέλη και ή τρίτες χώρες στις οποίες βρίσκεται το ελαιοτριβείο) από ελαιόκαρπο που συγκομίστηκε (αναφορά στα κράτη μέλη και ή στις τρίτες χώρες που συγκομίστηκε ο ελαιόκαρπος).

Στην περίπτωση που το κράτος μέλος ή η τρίτη χώρα συγκομιδής ελαιόκαρπου ή η παραγωγή του ελαιολάδου είναι περισσότερα του ενός θα πρέπει να αναγράφονται κατά φθίνουσα σειρά τα κράτη μέλη ή οι τρίτες χώρες ανάλογα με τις ποσότητες που χρησιμοποιήθηκαν κατά την τυποποίηση.

Ο έλεγχος για την εφαρμογή των διατάξεων του Αγορανομικού Κώδικα και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού ισχυουσών Αγορανομικών Διατάξεων εντάσσεται μέσα στα ημερήσια καθήκοντα των Αρχών που ασκούν αγορανομικούς ελέγχους και όπου διαπιστώνονται παραβάσεις από τους υπόχρεους εφαρμογής των διατάξεων αυτών, κινούνται οι διαδικασίες εφαρμογής των νομίμων κατά των παραβατών.

Ειδικότερα στο πλαίσιο διασφάλισης των συμφερόντων των εγχώριων ελαιολάδων και προστασίας του καταναλωτικού κοινού, απέναντι σε αθέμιτες πρακτικές του εμπορίου ως προς την προέλευση ισχύει σειρά αγορανομικών μέτρων, που παραθέτουμε κατωτέρω :

α) Κατά τις διατάξεις του άρθρου 30 (παράγραφος 7) του Αγορανομικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 3668/08, για κάθε ενέργεια διάθεσης των εισαγομένων ειδών ως εγχώριων, επιβάλλονται και ποινικές κυρώσεις (φυλάκιση ή χρηματική ποινή ή και οι δύο αυτές ποινές) και χρηματικό πρόστιμο 5.000 ευρώ.

β) Κατά τις διατάξεις του άρθρου 35 (παράγραφος 1) του Αγορανομικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 3668/08 η αναγραφή της προέλευσης επί των τιμολογίων αγοραπωλησίας όλων των ειδών, είναι υποχρεωτική, διαφορετικά οι παραβάτες τιμωρούνται μόνο με χρηματικό πρόστιμο 5.000 ευρώ.

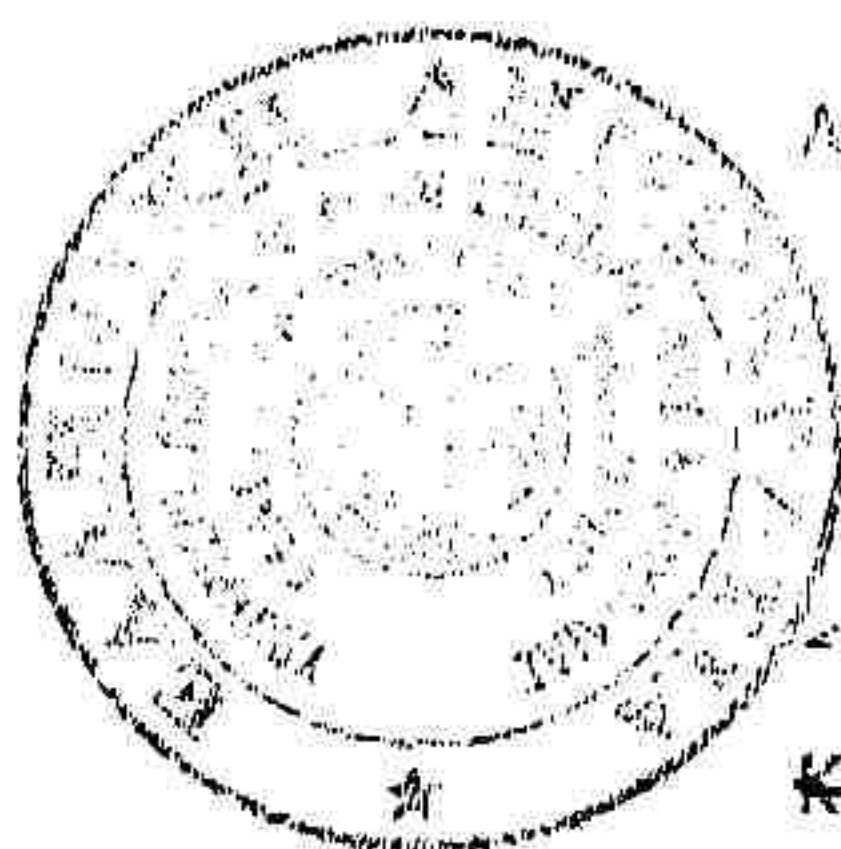
γ) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 38 (παράγραφος 2) του Αγορανομικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 3668/08, η αναγραφή της προέλευσης των ειδών επί των τιμοκαταλόγων, πινακίδων κ.λ.π. των επιχειρήσεων είναι υποχρεωτική, διαφορετικά οι παραβάτες τιμωρούνται μόνο με χρηματικό πρόστιμο 500 ευρώ.

δ) Επίσης κατά τις διατάξεις του άρθρου 30 (παράγραφος 9) του Αγορανομικού Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 3668/08 όποιος αναμιγνύει και πωλεί είδη διαφορετικών ποιοτήτων, όπου αυτό απαγορεύεται, τιμωρείται και με διοικητικό πρόστιμο και ποινικά.

Η κωδικοποιημένη Αγορανομική Διάταξη 7/2009 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει βρίσκεται ήδη σε διαβούλευση όπου οι φορείς της αγοράς καθώς και οι καταναλωτές μπορούν να αποστείλουν σχόλια, προτάσεις σχετικά με το ανωτέρω άρθρο που αφορά την διάθεση ελαιολάδων και πυρηνελαίων στον καταναλωτή, ούτως ώστε να ληφθούν υπόψη στην τελική αναμόρφωση της εν λόγω Αγορανομικής Διάταξης.

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ**

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΟΜΝΗΝΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ

α.α.

ΚΟΜΝΗΝΑ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ